

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Valstybės biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38 / Vasario 16-osios g. 2, LT-01104 Vilnius, tel. 8 706 64 715,
faks. 8 706 64 820, el. p. info@enmin.lt, http://www.enmin.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Europos Komisijos
Energetikos generaliniam direktoratui
B-1040 Briuselis
Belgijos Karalystė

2013-05-03 Nr. (8.2-10)3-1629
I Nr.

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ATASKAITOS APIE PAŽANGĄ, PADARYTĄ
ĮGYVENDINANT NACIONALINIUS ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO
TIKSLUS**

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, vadovaudamasi 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL 2012 L 315, p. 1), 24 straipsnio nuostatomis, parengė ir teikia Lietuvos Respublikos ataskaitą apie pažangą, padarytą įgyvendinant nacionalinius energijos vartojimo efektyvumo tikslus.

PRIDEDAMA: 3 lapai.

Viceministrė

Renata Cytacka

ORIGINALAS NEBUS SIUNČIAMAS

Tadas Norvydas, tel. 8 7066 4887, el. p. tadas.norvydas@ena.lt

Viktorija Sankauskaitė, tel. 8 706 64696, el. p. viktorija.sankauskaite@enmin.lt

Lietuvos Respublikos ataskaita apie pažangą, padarytą įgyvendinant nacionalinius energijos vartojimo efektyvumo tikslus

Lietuvos Respublikos ataskaita apie pažangą, padarytą įgyvendinant nacionalinius energijos vartojimo efektyvumo tikslus (toliau – Ataskaita) parengta pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo (toliau – Direktyva) 24 straipsnio 1 dalies bei XIV priedo I dalies (a) punkto reikalavimus.

Lietuva, kaip ir dauguma kitų Europos valstybių, susiduria su esminiais iššūkiais trijose energetikos srityse: energijos tiekimo saugumo, energetikos sektoriaus konkurencingumo ir energetikos sektoriaus darnios plėtros. Tokią Lietuvos padėtį nulėmė tiek istorinės ir politinės aplinkybės, tiek turimi riboti vidiniai energijos ištekliai.

Didžioji dalis Lietuvoje suvartojamo kuro ir energijos yra importuojama. Sustabdžius Ignalinos atominę elektrinę, Lietuva nebepajėgia patenkinti savo elektros energijos poreikių konkurencingomis kainomis. Elektros tinklai nėra sujungti su Europos elektros energetikos sistemomis, todėl importuoti elektros energiją Lietuva gali tik iš kelių valstybių. Energetinio efektyvumo didinimo srityje siekiama atnaujinti esamus pastatus, modernizuoti jų energetikos sistemas, didinti energijos gamybos ir vartojimo efektyvumą kogeneracijos, centralizuoto šilumos tiekimo sektoriuose, įmonių technologiniuose procesuose, įmonių, įstaigų ir namų ūkio įrenginiuose, transporte, naudoti atsinaujinančius ir atliekinius energijos išteklius šalies priklausomybei nuo pirminių energijos išteklių importo mažinti.

Ataskaitoje pateikiami pagrindiniai rodikliai pagal Direktyvos XIV priedo I dalies (a) punktą (1 lentelė), kaip antai bendrasis bei sektorinis energijos suvartojimas šalyje, bendroji pridėtinė vertė pagal sektorių (BPV), duomenys apie šalies gyventojų skaičių, bendrąjį vidaus produktą (BVP), namų ūkius, pagamintą elektros bei šiluminę energiją, kuro sąnaudas šiai energijai pagaminti, energijos transportavimo bei paskirstymo nuostolius ir kt. Taip pat pateikiami centralizuotai tiekiamos šilumos gamybos ir kuro sąnaudų duomenys.

Bendrasis priminės energijos suvartojimas šalyje 2010–2011 metų laikotarpiu pakilo 3,4 %. Bendrasis galutinės energijos suvartojimas, sumažėjo 1,5 %, nuo 4767,8 ktne – 2010 metais iki 4696,0 ktne – 2011 metais. Šio mažėjimo tendencijos atsispindi ir pateikiamuose sektoriniuose galutinės energijos suvartojimo rodikliuose (išskyrus pramonės sektorių). Pramonės sektoriuje atvirkščiai, pastebimos augimo tendencijos. Šis augimas daro įtaką bendram galutinės energijos suvartojimo rodikliui. Augančiam galutinės energijos suvartojimui pramonės sektoriuje įtakos turėjo šalies ekonominė padėtis. Šalies BVP 2010 metais augo, makroekonomikos rodiklių 2010–2011 metų įverčiai parodė Lietuvos ekonomikos atsigavimą – BVP augimą atitinkamai 1,5 % ir 5,9 %. 2011 metais šalies BVP sudarė 80,7 mlrd. Lt (grandine apimtimi) (1 lentelė) arba 26,6 tūkst. lt/gyv.

Pramonės sektoriaus dalis, kaip ir paslaugų sektoriaus, bendrojoje pridėtinėje vertėje 2010–2011 metais didėjo (1 lentelė). Bendroji pramonės sektoriaus produkcija atsigauant ekonomikai augo, BPV pramonės sektoriuje 2010 metais buvo 16974,8 mln. lt., 2011 metais – 18146,36 mln. lt. Atsigauant šalies pramonės sektoriui 2010–2011 metais fiksuotas 6,9 % pramonės produkcijos prieaugis.

Šalyje 2010–2011 metų laikotarpiu namų ūkių skaičius nežymiai padidėjo, nuo 1389 tūkst., 2010 metais, iki 1392 tūkst. namų ūkių 2011 metais. Namų ūkių disponuojamos pajamos buvo apie pustrėčio tūkstančio litų (duomenų apie 2011 metais šalies namų ūkių disponuojamas pajamas Lietuvos oficialiosios statistikos tiekėjas nėra pateikęs).

Pagal reikšmingumą galutinės energijos vartotojus būtų galima skirstyti taip: 2010 metais Lietuvoje vieni pagrindinių galutinės energijos vartotojų buvo transportas (33%), namų ūkiai (33%), pramonė (18%) bei paslaugų sektorius (13%), 2011 metais – transportas (33%), namų ūkiai (32%), pramonė (19%) bei paslaugų sektorius (12%).

Iš visos šalyje 2011 metais pagamintos šiluminės energijos 42,7 % buvo pagaminta kogeneracinėse elektrinėse, 2011 metais iš visos Lietuvoje pagamintos šiluminės energijos 68,9 % sudarė centralizuotai tiekiamos šilumos gamyba.

Iš visos šalyje 2011 metais sunaudotos elektros energijos 41,7 % buvo pagaminta šalyje, 55,7 % jos buvo pagaminta kogeneracinėse elektrinėse.

1 lentelė. Pagrindinių rodiklių duomenų suvestinė.

Rodiklių duomenys	2010	2011
Bendras pirminės energijos suvartojimas, ktne	7054,0	7290,0
Bendras galutinės energijos suvartojimas*, ktne	4767,8	4696,0
Galutinės energijos suvartojimas – pramonė, ktne	857,9	901,0
Galutinės energijos suvartojimas – transportas, ktne	1557,9	1534,5
Galutinės energijos suvartojimas – namų ūkiai, ktne	1593,6	1525,4
Galutinės energijos suvartojimas – paslaugos, ktne	605,3	584,2
Bendroji pridėtinė vertė pagal sektorių – pramonė**, mln. lt	16974,8	18146,36
Bendroji pridėtinė vertė pagal sektorių – paslaugos**, mln. lt	55576,24	57309,66
Namų ūkių disponuojamos pajamos, lt	25768,8	-
Bendras namų ūkių skaičius, tūkst.	1389	1392
Bendrasis vidaus produktas (BVP)**, mln. lt	76245,59	80718,03
Kogeneracijos būdu pagaminta elektros energija (elektros energija, pagaminta šiluminėse elektrinėse), ktne	316,3	231,4
Šiluma pagaminta šiluminėse elektrinėse, ktne	376,2	347,1
Kogeneracinėse elektrinėse pagaminta šiluma (įskaitant pramonės įmonių atliekinę šilumą)****, ktne	539,5	469
Kuro sąnaudos šiluminėse elektrinėse, ktne	485,7	430,2
Kuro sąnaudos kogeneracinėse elektrinėse, ktne	1305,7	1022,9
Transportavimo ir paskirstymo nuostoliai, ktne	236,4	216,9
Bendras keleivio kilometrų skaičius (pkm), mln. km	5180	4101
Bendras tonkilometrų skaičius (tkm)***, mln tkm	33414	37199
Gyventojų skaičius, tūkst.	3137,0	3052,6
Centralizuotai tiekiamos šilumos gamyba****, ktne	842,9	756,3

Kuro sąnaudos centralizuotai tiekiamos šilumos gamyboje****, ktne	934,5	813,05
---	-------	--------

Lietuvos statistikos departamento duomenys

* Neperskaičiuota klimatinėms sąlygoms.

** Grandininė apimtis.

*** Neskaičiuojant transportavimo naftotiekiais.

**** Papildomi duomenys, pateikiami vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1099/2008 dėl energetikos statistikos.

***** Įskaičiuojant atliekinę šilumą iš pramonės įrenginių.

Nacionalinis orientacinis energijos vartojimo efektyvumo tikslas Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje, patvirtintoje 2012 metų birželio 26 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. XI-2133 (Žin., 2012, Nr. 80-4149) (toliau – Strategija), nustatytas kaip galutinės energijos sutaupymas nuo 2009 iki 2020 metų ir yra lygus 740 ktne (17 % nuo 2009 metų galutinio energijos suvartojimo). Tokia prielaida padaryta remiantis Energijos taupymo potencialo ES valstybėse narėse, šalyse kandidatėse ir EEE šalyse, tyrimo, kurį užsakė Europos Komisijos Energetikos generalinis direktoratas, rezultatų duomenų baze (<http://www.eepotential.eu/esd.php>) ir įvertinus didelį valstybės skatinimą taupyti energiją. Pasiekus šį tikslą 2020 metais galutinės energijos suvartojimas neturėtų būti didesnis nei 5445 ktne. Šiuo metu rengiamasi atnaujinti Strategiją, taip pat vykdomas mokslinis tyrimas, kuris turėtų patikslinti Nacionalinį orientacinį energijos vartojimo efektyvumo tikslą.